

Voorzitter,

Vorige week was ik voor een korte vakantie in Wallonië. In een klein dorpje met alleen kleine buurtwinkels, zoals een bakkerszaak van zes vierkante meter. Al die winkels beschikken over handige apparaten waar mensen die contant willen betalen hun geld in schuiven of werpen en dat ding geeft dan ook wisselgeld terug. Ze zijn overal in België ingevoerd tijdens corona en daarna behouden omdat het zo handig is. Betalingen en teruggaven worden net zo automatisch vastgelegd als pinbetalingen.

De kracht van de gemeente zit in dit soort bescheiden handreikingen aan inwoners, voorzitter. Het doet ons pijn dat Hart steeds zo moet knokken voor zaken die vanzelfsprekend zouden moeten zijn. Die toiletten zijn er omdat er bij de raadsvergadering destijds veel tegenstanders afwezig waren. En contant betalen blijkt vooralsnog een onneembare vesting.

Wat beide voorbeelden gemeen hebben: ze gaan over inclusie. Ze gaan over inwoners voor wie meedoen in de samenleving niet vanzelfsprekend is. Juist voor die mensen moet Meierijstad er zijn. De gemeente is er in de optiek van Hart vooral voor mensen die het zonder de overheid niet redden. Dat is, naast onze visie op politieke burgerparticipatie, zo ongeveer het fundament van Hart. We zetten ons in om van Meierijstad een gemeente te maken die dat beeld met ons deelt.

Het verklaart waarom we ons zo druk maakten over de, voor onze gemeente en inwoners, zo ingrijpende samenwerking met metropoolregio Eindhoven. Waarbij we ons tot op heden nog amper druk maakten om die voorgenomen samenwerking zelf – dat gaan we vast nog doen – maar over het slordige en weinig transparante proces op weg daar naartoe.

We willen daar graag nog twee dingen over kwijt.

Eén. Ik kreeg, overigens buiten deze raadzaal, de kritiek dat Hart politieke spelletjes speelt. Dat verwijt, voorzitter, is een politiek spelletje. Wij nemen de politiek bloedserieus en zien de reikwijdte van de mogelijke samenwerking voor onze inwoners in de vorm van nog meer woningnood en nog meer zonneparken en dús halen we alles uit de kast om dat thema te agenderen. Dat is géén spelletje. Dat is bittere ernst.

Twee. We hebben er geen spijt van, integendeel. SP en Hart hadden succes met hun actie. We moesten even slikken toen de burgemeester van leer trok en we zijn het met zijn repliek om diverse redenen enorm oneens, maar belangrijker: sindsdien is er actieve informatie. Zelfs een uitnodiging om naar Eindhoven te komen. En burgemeester Dijsselbloem kreeg van onze burgemeester te horen dat het uiteindelijk aan ons, de raad is, om te besluiten. Een besluit dat vanzelfsprekend pas kan worden genomen na vaststelling van de toekomstvisie.

Voorzitter, de komende jaren gaan we meer dan ooit piketpaaltjes slaan. De zeven vette jaren zijn na dit jaar voorbij en dus komt het er juist op aan waar partijen voor staan. Waarin ze willen investeren en waarin ze durven te bezuinigen. Ten overvloede: wij kiezen voor de inwoners die ons het hardst nodig hebben. En we luisteren naar wat de inwoners belangrijk vinden. Een relatief goedkope aanpassing van een gevaarlijke in kruising wordt dan wezenlijker dan een duur buitenbad waar geen Rooienaar of Schijndelaar ooit kwam of komt. Wat die kruising betreft: hier hebben we een motie over geschreven. De voorzitter zal daar straks vast het dictum van voorlezen.

Maar voor we hem vragen dat te doen, nog even aandacht voor de turbulente tijden waarin we leven.

Want het zijn bijzondere en vooral verwarrende tijden. Een kabinet dat een rommeltje maakt van het asielbeleid, dat boeren van de regen in de drup helpt en qua financiën lijnrecht tegenover gemeenten staat. Het is zaak dat Meierijstad zich niet gek laat maken en doet wat ze, al dan niet met beperkte middelen, nodig acht.

Wat ook hoort bij 'je niet gek laten maken': we laten ons niet wijsmaken dat Meierijstad ten prooi valt aan polarisatie. Hart heeft zich al lezend, congressen bezoeken en bovenal met inwoners pratend, zo ongeveer specialist burgerparticipatie en burgerschap gemaakt. Voorzitter, neem van ons aan: mensen staan misschien vijandig tegenover mensen met andere standpunten, maar die standpunten

zelf zijn niet méér aanleiding tot polarisatie dan pakweg tien of twintig jaar geleden. Als u ons niet gelooft, geloof de wetenschappers die er onderzoek naar deden.

En dus moeten we vooral vertrouwen houden in inwoners. En moeten we hen niet alleen uitnodigen om inbreng te geven, maar ook verantwoordelijkheid te nemen voor de consequenties van die inbreng. Fijn dus dat er een burgerberaad komt met vergaande beslissingsbevoegdheid. Met vergaande verantwoordelijkheid.

Tot slot. Hart stemt graag in met de voorlopige laatste begroting met een financieel gezien positief resultaat – tenminste als we geen financieel vandalisme plegen en een vierde zwembad gaan faciliteren of zelf nieuw bouwen. We beloven constructief mee te denken over een pas op de plaats waar het nieuwe investeringen betreft. En denken graag mee over bezuinigingen, ook als het pijn doet. De enige bescheiden wens die we voor de korte termijn hebben is een onderzoek naar maatregelen voor de onveiligste kruising van Schijndel. Waarvan u, voorzitter, nu het dictum gaat voorlezen.

Dank u.